

Izhaja

vsako sredo in vsak petek.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 26. velikega travna 1911.

Št. 25.

Slovenskim volilcem.

Pozor, volilci! Vsak volilec dobi od svoje občine dostavljeno glasovnico (volilni listek) in izkaznico (legitimacijo). Glasovnica je le tedaj veljavna, ako je na njej pečat okrajnega glavarstva, kateremu pripada dotična občina. Na glasovnico se napiše ime kandidata tako, da je vsak dvom o osebi nemogoč. Glasovnica se odda pri volitvi skup zganjena, legitimacija pa se obdrži za morebitno ožjo volitev! Tisti, ki ne bi imel legitimacije pri ožji volitvi, ne sme voliti. Komur bi se glasovnica ali legitimacija izgubila pred volitvami, dobi potom občinskega urada drugo. Glasovnice je na dan volitve dobiti tudi pri volilnem komisarju, do čim more legitimacijo izdati samo okrajno glavarstvo. Opozarjamo tudi na morebitne pomote v legitimaciji. Kdor ne bi dobil na popolnoma pravo ime se glaseče legitimacije, naj gre takoj k občinskemu uradu in zahteva, da mu okrajno glavarstvo izda pravilno legitimacijo.

Naši zaupniki pri volilnem dejanju. Vse one može zaupnike, ki jih je določila naša stranka, da so pričujoči pri celem volilnem dejanju, opozarjamo na pravice, katere jim daje postava. Ti zaupniki so pričue volilnega dejanja ter imajo pravico ugovarjati, če izpoznajo, da morda oseba, ki hoče oddati glas, ni opravičeni volilec sam, temveč se morda kdo drug izdaja za njega, če glas morda ne bi bil veljaven, ker je dotičnik izgubil volilno pravico po ugotovitvi volilnega imenika. Ugovarjati se sme seveda samo toliko časa, dokler glasovnica še ni oddana. Zaupniki smejo volilno komisijo in volilnega komisarja opozarjati na morebitne nepravilnosti in zahtevati, da se volitev vrši po postavi, in imajo pravico zahtevati, da se njihove pritožbe zapišejo v volilnem zapisku.

Agitacija je dovoljena. Prepovedana je samo agitacija v volilnem prostoru

samem na dan volitve kakor tudi v poslopju, kjer se vrši volitev, in v bližnji okolici, ki jo za dan volitve določi c. kr. okr. glavarstvo. Med volitvijo so tudi prepovedani nagovori na volilce, seveda le v istem obsegu, kakor je zgoraj povedano. Naši pristaši naj pazijo, da se ne pregrešijo proti tem določbam, obenem naj pa tudi strogo pazijo, da se z nasprotniške strani ne bo zgodilo kaj takega. Vsakogar, ki bi storil kaj takega, naj nemudoma naznanijo okrajnemu glavarstvu.

Strog zapor od enega do šest mesecev je kazen za tistega, kdor bi zakrivil pregrešek podkupovanja volilcev. In ne samo tisti, ki podkupuje, ki obljublja volilcu ali morebiti kakemu njegovemu sorodniku itd. kak premoženjski dobiček, zakrivi ta pregrešek, temveč ravno tako tudi tisti, ki ga sprejme. Kaznjiva sta oba. Ravnotako ni treba, da bi dotičnik potem volil tako, kakor hoče podkupovalec, dovolj je že, ako naj bi se vsled obljubljenega dobička ne udeležil volitve. Podkupovalec je ravnotako tudi kaznovan, če bi tudi ne dosegel svojega namena, če le ponudi volilcu ali kaki tretji osebi kak premoženjski dobiček. Vsakega takega podkupovalca takoj naznanite!

»Frajpir« — prepovedan. Kdor volilcem na dan volitve v gostilnah ali na drugih javnih krajih jedi ali pijačo zastonj ali za navidezne cene da ali toči, plača 10 do 200 kron kazni. Pazite torej na nasprotnike, ker se radi poslužujejo takih pripomočkov!

Volitev je tajna! 1. Nihče nima pravice zahtevati od volilca, da pokaže komu ime kandidata, ki ga ima napisanega na glasovnici; 2. nihče nima pravice samovoljno črtati pri drugih napisano ime kandidata in napisati drugo ali izpolniti glasovnico z imenom drugega kandidata, kakor pa želi volilec sam. Tako ravnanje je kršenje volilne tajnosti ter obenem tudi nasilstvo in oviranje volitev. Prvi pregrešek se kaznuje z zaporom od enega tedna do treh mesecev, drugi pa od enega do šest mesecev. Na to bo

treba paziti zlasti v Črni, Možici, Guštanju, na Bistrici v Rožu, Borovljah itd.

Berite volilni katekizem! Vsem našim volilcem, posebno pa še zaupnikom ponovno priporočamo, da se naj natančno pouče o določbah, ki veljajo za volitve. Posebno jih opozarjamo na točki 34. (kako se vrši volitev) in 35. (kdaj se volitev konča). Kdor bi rad dobil volilni katekizem, naj se obrne na uredništvo »Mira«!

Kdor pospešuje »Mir«, dela za narod!

Volilno gibanje.

»Losvonromovec« in znani hujskač Lackner, urednik pri »Freie Stimmen«, je bil zopet na volilnem shodu nemškega nacionalca Hoferja v Št. Jakobu v Rožu. Po poročilu »Freie Stimmen« je govoril o nacionalnem vprašanju na Koroškem. To je pa že največja predrznost, da si upa v tak kraj, kakor je Št. Jakob v Rožu, tak hujskač, kakor je Lackner! In o nacionalnem vprašanju je govoril! Bolj bi nas zanimalo, kaj da je govoril o nacionalnem vprašanju. Sicer pa bo mož hodil v Št. Jakob tako dolgo, da jo bo pošteno izkupil. Bodi mu povedano, da v Št. Jakobu niso tla za nemško-nacionalno hujskanje in za gibanje proč od Bima!

Grebinj. (Nagele laže.) Nagele je slikal svoje uspehe v drž. zboru tudi pri nas. Pravil je, da ga je stalo veliko truda, da je izposloval železniški tir Št. Vid-Launsdorf-Althofen. Dobro, naše vzhodne železnice pa nič! Potem naj ga šentvidčani ob Glini volijo, ker ti se bodo zdaj po Nageletovi zaslugi (???) furali, mi pa nič. Nadalje je poročal, da je on izposloval tistih 50.000 kron za pomoč ob suši, pa ne Grafenauer. Stara, od Grafenauerja javno ovržena **laž Sternbirtova!** Gospod kandidat, saj ste še danes dolžni gospodu župniku Hraba obljubo, da mu boste prinesli potrdilo od mi-

»Vezuv se je razjezil in bljuje na nas kamenje in živ pepel. Ni je rešitve! Živi bomo pokopani!«

Kaj Fufecij se zakrohota:

»Ha, vi zajci, strahopetci!«

Takoj ga je minil smeh, ko je pričelo padati kamenje na njegovo hišo. Potres je bil hujši in močnejši nego pred petdesetimi leti.

Stene so se majale, stebri so pokali in pričeli padati. Kaj Fufecij je hotel ubežati. A zadel ga je na glavo kamen, pa se je zgrudil polmrtev na tla. Gladijator mu je prebodel srce, da se ni dalje mučil. . . . Sužnji so zbežali na vse strani. Teofil je hotel rešiti dečka in sebe, pa je bil krepko privezan. Licinij in Celso, ki se je bil že zavedel, je prerezal vezi Teofilu z bodalom, s katerim je hotel njun oče prebosti učitelja.

Celso je zavpil obupano:

»V resnici je to osveta tvojega Boga! Bog kristjanov, usmili se nas!«

Teofil je zaklical:

»Bežimo, Celso in Licinij, ker drugače se zruši strop na nas!«

Zagrabivši obadva dečka za roko, je zbežal Teofil v preddvorje. Vrtar je že bil odprl vrata, in papiga, ki je drugače prišlece pozdravljala s »Salve«, je nemirno skakala po kletki.

Zagromel je grozen potres. Iz Vezuva se je dvignil ognjen steber. Lava se je razlila

Podlistek.

Zadnja ura v Pompejih.

Poslovenil Š. K.

(Konec.)

Dva gladijatorja stopita v sobo. Sinova Kaja Fufecija sta hotela oditi. Oče ju je zadržal.

»Le čakajta, sokola moja, hočeta biti boječe žene, sedaj bodeta imela priliko, videti, kako teče ljudska kri!«

Sužnji! Privežite Teofila za steber, da se boče kopal v lastni krvi. Eden mečevalec naj stopi naprej, a druga dva ga naj močno držita, da se ne more ganiti.«

Gladijatorji so takoj izvršili povelje svojega grozovitega gospoda. Najmočnejšemu zapove Kaj Fufecij, da seka ubogega Teofila z ostrim mečem na tanke kosce, a zelo počasi.

Trpeči je zastokal:

»Ne prelivaj, gospod, nedolžne krvi!«

Kaj Fufecij zarohni:

»Pokažem ti, kdo je gospodar tvojega podlega telesa, tvoje živalske duše!«

Gladijatorji so sekali mučencu s telesa kosce udov, odpirali so mu rano za rano. Vroča kri je tekla na mramornata tla. Trpeči Teofil se je zvijal kot črv od groznih bolečin in se tako ustavljal, da so se čudili

gladijatorji, ki so bili navajeni mučiti brez usmiljenja ljudi. Celso je omedlel, Licinij je trepetal na celem telesu, samo Kaj Fufecij se je satansko naslajal.

Kaj pa je bilo krutemu Rimljanu za človeško življenje? Za njega je bil suženj slabši od živali. Tako je na primer dal cesar Domicijan pribiti sužnja na križ, ker mu ni dobro pripravil merjasca. Cesar Avgust je dal obesiti sužnja, ker mu je ukradel nekega ptiča in neki Rimljan je dal živoga pečji sužnja, ker mu ni dobro pripravil pečenke.

Samo krščanstvo se je v resnici potegnilo za uboge sužnje, zlati žarki bratovske krščanske ljubezni so prodrli v temo groznega suženjstva.

Teofil zastoka:

»Le hitro, hitro sekaj!«

Kaj Fufecij zavpije:

»Ti pes, ti mi hočeš skrajšati užitek?«

Naenkrat pridrvi v sobo tropa sužnje. Njihov krik je zadušil bolno stokanje trpečega mučenca.

Kaj Fufecij zarohni nad njimi:

»Kaj ste prišli semkaj, živina, zmetati vas bom dal psom!«

A ti so vedno glasneje vpili:

»Naša zadnja ura je prišla!«

Od vseh strani je bilo čuti grozno gromenje in divjal je potres.

nistra. Kje pa jo imate? Res pa je, da je naš vrli Grafenauer dobil tedaj tisto podporo na podlagi 29 od slovenskih občin podpisanih peticij. Sram bodi tako lažnjivega kandidata, kakor je Nagel!

Dnevne novice in dopisi.

Samoumor. Z lizolom se je zastrupila v soboto dne 20. majnika 52letna babica Ehrenhuber v svojem stanovanju na Frajdenberški cesti v Celovcu. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer je v nedeljo zjutraj ob treh umrla.

Grebini. (Mannerju v album.) Znan zagrizeni Manner, kateri je tako srdito govoril na zadnjem nasprotnem shodu, nikakor ne more pozabiti Kranjcev, katere je enkrat v Bistrici v Rožu pri nekem Silvestrovem večeru imenoval uši, katere prideje skozi novi tunel. Povemo mu pa, da je Manner prav rad vzel za ženo iz Kranjske izviračo družino Trunk in se na ta način nalezel takorekoč kranjskega denarja kakor berač uši. Zdaj pa hoče igrati proti Kranjcem vlogo ježa v dobro znani povesti o ježu in lisici. Toda tudi Mannerjevega zmerjanja in terorizma bo enkrat kraj. Z naprej mu bomo že na prste gledali.

Grebini. (Čuden svetnik.) Na stara leta je postal tudi naš Maierhofer politik, in sicer jako čuden. Dopoldan gre ta mož navadno zmerom v cerkev, popoldan pa agitira za frajzinovsko nemško stranko, katera kandidira največjega los von Rom agitatorja prof. Angererja, protestanta Hoferja, katera ima v svojem programu razpoko, odpravo krščanskega nauka iz javnih šol, katera podpira Bienert, pod katerim se je začelo uvažati že tudi argentinsko meso. Kaj ne, to je pač vse agrarno, mogoče še celo »christkatholisch«, kakor so povdarjali zadnjič na zborovanju. Pamet, gospod Maierhofer, pamet! To ni »christkatholisch«, ampak »los von Rom-luthrisch«, to se pravi dopoldan hišo zidati, popoldan pa zopet podirati ali bolje rečeno, dopoldan Bogu služiti, popoldan pa hudiču!

Žitaravas. (Nesreča.) V nedeljo, dne 21. majnika popoldne smo pokopali tukaj gospoda Karola Čemra, posestnika iz Gorici. Rajni je bil, čeprav že v letih, jako vnet rodoljub, s katerim izgubimo zopet moža, kakoršnih tako pogrešamo, namreč trdnih kot skala. N. p. v m.! — Ko pa sta se med drugimi vračala od pogreba dva nad sedemdeset let stara moža, g. Jožef Urban iz Dul in pa Janez Stare iz Vinograd, po cesti iz Žitarevasi proti Miklavcu, pripelje se za njima nekdo z biciklom, menda neki gozdar pri grofu Thurnu v Železni Kapli, kateri se z vso naglico zaleti v omenjena dva moža in ju pobje na tla, potem pa se, ne meneč več za nju, odpelje naprej. Žalosten prizor se je nudil drugim, ki so tja prihiteli in videli oba v krvi. G. Urban iz Dul,

kot hudournik in drvela po hribu navzdol proti mestu Pompeju.

Teofil je takoj uvidel, da ne bode mogel uiti očitni smrti. Glavno je bilo zanj, da reši duši dečkov. In rekel je svečano v predvorju:

»Deca moja, ni rešitve za nas. Umreti moramo. Ker sem vaju že precej podučil o krščanski veri, vesta, da sledi po časnem življenju novo, večno. Kdor veruje v Kristusa, bode zveličan na nebu!«

Dečka zakličeta enoglasno:

Verujeva vse, kar si naju učil, dragi Teofil. Tvoj Bog je pravi Bog, vsi bomo njemu služili!«

Teofil reče v solzah veselja:

»Hvala ti, dragi Bog, da moj trud ni bil zastonj! Ali hočeta biti krščena?«

»Hočeva!«

»Pokleknila in molita!«

Vzel je vode iz mramornate posode v predvorju in ju krstil.

Na ulicah je bil divji stok; obupni klici meščanov so se mešali med rigom in stikom živine. Po množici je padala toča kamenja in ploha vročega pepela. Iz Vezuva je bljuvala goreča lava na tisoče metrov v višino. Nebo je bilo rdeče kot kri.

Vse je bežalo pred lavo proti gledališču, vse je bilo znorelo. Naenkrat je zarjula množica:

»čprav precej potrupan, vstane sam, Stare pa je obležal v krvi nezavesten in je v nekaterih urah potem, ko so ga pripeljali domov, v velikih mukah izdihnil. Ker sta omenjena moža oba jako priljubljena, pa je moral eden po nespameti kolesarja na tak žalosten način umreti, je ljudstvo jako razburjeno in že z napetostjo pričakuje, kaj bo oblast naredila. Obema rodbinama naše sožalje!

Žitaravas. Ker liberalci obesijo vsako najmanjšo stvar na veliki zvon, hočem tudi jaz pokazati, kako malo pameti je pri nekaterih naših naprednjakih, nemškutarskih učiteljih, ki stojijo navadno v prvi vrsti v boju s katoliškimi Slovenci na Koroškem. Evo en zgled: Učitelj Perč v Št. Primožu je nedavno zapel pred nekimi našimi narodnjakom sledeč psalm: Oj, vi nesrečni, kako pa boste sedaj Vaš »Društveni dom« plačali, ko je »Centralkasa« šla v luft, zdaj boste pa plačevali, da bo — E, gospodje, ne vznemirjajte se, sicer pridete še od same skrbi v norišnico. Mi smo hišo že prej plačali, pa brez nemške »Centralkase«.

Gospodarske stvari.

Sadite sadno drevje ob strmih bregovih.

(Aleš Fritz.)

Izvrstno se izplača nasaditi sadno drevje na jako strmih bregovih, travnikih, robih in košeninah, ki imajo solčno lego in so kolikor toliko zavarovani, vzamejo se pa za tak nasad polvisoka debela (120 do 150 cm), ki so zdrava in krepka ter od vrst, ki so neobčutljive in dobre za kupčijo in domačo porabo, to so jabolka: Lepi Booskopski, Luškovo jabolko, Baumanova renetta in več drugih.

S tem da se zasadi prazen prostor, se ne samo zemlja izkoristi, ampak tudi zboljša, kajti navadno so taki bregovi vsled solčne lege čisto izsušeni, dajo jako malo in slabo krmo; s primernim nasadom damo zemlji nekoliko sence, vlaga se po dežju dalj časa zadržuje, zato bolje vpliva na rast trave; tako si pridobimo boljše košnje. Tak nasad se izvrši spomladi, v ta namen se izkoplje jame v jeseni ne globoke, pač pa naj bodo jako obširne, in sicer so najbolje v čveterokotu, izkopani zemlji se v zadostni množini doda hlevskega gnoja in komposta ali cestnega blata, ter se pusti ležati čez zimo, spomladi, ko je izginil mraz, se drevesa pravilno vsade, neposredno pred saditvijo je treba skrbeti za primerno močan kol, ki v strmi legi še posebno pride do svoje veljave, spodaj naj bo obžgan. Da deblo in krona ne rasteta krivo, se zavarujemo s tem, da obrezujemo vrhnji del (proti strmini obrnjeni) bolj kot nasprotni.

Z obširnimi šipami (Baumscheiben), ki morajo biti ravne in večkrat na leto zrahljane, zadržujemo vodo nazaj, ki hoče odteči po hribu dol. S takimi nasadi si bo vsak

»Lava nam je zaprla beg!«

Smrt je bila neizogibna, groza nepopisna.

Teofil se je rinil po ulici z dečkoma in hitro stekel v predvorje in končno na vrt. Mirno je obstal sredi vrta, pritisnivi oba dečka na svoje prsi in ju opominjal, da priporočita Bogu svojo dušo in da naj junaško čakata na smrt. Mirno sta mala molila ...

Ko se je pomiril Vezuv, razvedrilo nebo, Pompeja ni bilo več ... Globoko so se pogreznili v zemljo, pokopani v kraljestvu mrtvih.

Samo en suženj je ostal pri življenju, da bode priča grozne katastrofe.

V najnovšem času je mesto večjidel odkopano. Če greš po mestu mrtvih, pričal se boš lahko, kako je bilo bogato in cvetoče mesto in kakšna pokvarjenost je tudi vladala v njem. Hudo je kaznoval Bog to rimsko Sodomo; v nekaj minutah je bilo pokončano cvetoče mesto.

Tako kaznuje Bog brezbožnike, nasprotno pa bdi nad pravičnimi, celi jim v zadnjih urah rane z balzomom nade v boljše življenje ...

pameten gospodar pridobil za dve tretjini več krme, vrednost svojega zemljišča bode zvišal najmanj za 50 odstotkov, povrh pa če se le nekoliko briga za mlada drevesa, ima sadja za prodajo in domačo porabo dovolj.

Radikalno sredstvo zoper vrane.

Vrane delajo našim koruznim njivam večkrat občutno škodo, zoper to se priporoča naslednje sredstvo: Vzame se liter petroleja, ta se vlije v 3 litre vroče vode ter se dobro pomeša. Nato se vzame 1 kg navadnega katrana, temu se doda 1 kg mazljivega mila in dobro zmeša, nato se dolije 10 litrov vroče vode in se vse skupaj tako dolgo meša, da se milo raztopi. Koruza se vloži to mešanico in se obdeluje (paca) ravno tako kot pšenica s čim drugim. Ako se seje s strojem, je treba namočeno koruzo dati v premogov pepel in se tako dolgo kup premetava, da je vsako zrno obdano s pepelom. Na ta način se zabrani sprijemanje zrnja.

Poskušnje so dokazale, da se vrane tako »pacane« koruze ne lotijo.

Književnost.

Književni proglas »Maticе Slovenske«. L. 1912. izdasta »Matica Slovenska« in »Matica Hrvatska« skupno slovensko knjigo. V smislu medsebojnega dogovora bosta obe nagradili originalni slovenski spis oziroma spise, ki izidejo v tej publikaciji in sicer v razmerju števila svojih članov; to je, »Matica Slovenska« plača za pol svoj običajni honorar, a »Matica Hrvatska« doda še dve tretjini tega honorarja, tako, da slovenski pisatelj prejme za pol 100 K. Zeleni je, da bi v tej publikaciji mogli izdati kaj zares dobrega.

Odborova seja »Maticе Slovenske« dne 15. maja. Matica je bila zastopana na skupščini »Maticе Hrvatske«, na akademiji »Pisateljskega podpornega društva«, pri pogrebu Groharjevem. — Prof. Pleteršniku se je izročila častna diploma. — V svrhu nabiranja krajepisnega gradiva je prof. Pleteršnik ekscerpiral uradne mape finančne direkcije. Prve poizkusne liste »Slov. zemljevid« dobimo v par tednih. — Gradivo za tehniški slovar se dalje ureja v okviru poedinih člankov.

— Literarni abecedar za »Jugoslovansko enciklopedijo« je natisnjen, realistični polde kmalu v tisk; slovenski načrt za pravo bo skoro sestavljen; načrt za glasbo je poslan v Zagreb. — Letošnje gospodarsko stanje Maticе je sedaj približno tako, kakor je bilo lani ob tem času; plačalo je doslej članarino le okroglo 900 članov. — Za načelnika knjižnega odseka je izvoljen društveni predsednik. Odklonijo se prevodi nekaterih Shakespearjevih dram. Drama »Trdi koraki« se da v nadaljnjo recenzijo. Določi se v detajlih vsebina publikacij za 1911. Z letošnjim snopičem »Nar. pesmi«, ki bo obsegal kakih 16 tiskanih pol, se konča III. zvezek tega dela nato pridejo »Dodatki« varijante), kakih 20 tiskanih pol, nadalje ponarodnele pesmi, 15 do 20 pol, ter obširni indeks. Za pesmimi pridejo »Pravljice«, ki jih utegne biti 70 tiskanih pol. — V »Zabavno knjižnico« se sprejmejo tudi krajši dobri spisi. Sprejme se nadalje predlog: Ako Matica na častne nagrade ne sprejme konkurenčnih spisov, sme, ko so že izšle publikacije dotičnega leta, nagraditi katerikoli spis, ki je absolutno dober in relativno najboljši. — V »Spominih in jubilejih« izide tudi spis dr. Potočnika o † Apihu. — Na znanje se vzame poročilo načelnikstva o obetanih beletrističnih in znanstvenih spisih (Meško, dr. Lenard, dr. Žigon, profesor Štrekelj). — »Štajerska« kot nadaljni del »Slovenske zemlje« se preloži za eno leto, ker hoče gosp. pisatelj izrabiti zlasti še statistične rezultate zadnjega ljudskega štetja itd. Izdanje »Umetniškega Kola« se za sedaj opusti iz finančnih razlogov in pa, ker nekateri umetniki baje sami niso zavzeti za take publikacije »Maticе Slov.«

Raznoterosti.

Strašna nesreča z letalnim strojem na Francoskem.

V nedeljo, 21. majnika, so nameravali nekateri francoski aviatiki z letalnimi stroji napraviti polet od Pariza do Madrida na Španskem. Že zarana so radovedneži pohiteli z avtomobili in posebnimi vlaki na

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov kakor tudi za o'epsanje polti
je neobhodno potrebno

Diana - francosko žganje

Vaš zdravnik

Vam rad priporoča Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred ponaredbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K —50, srednje steklenice K 1'20, velike steklenice K 2'40. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z omejeno zavezo, Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3 r.

polje Issy les Moulineaux. Za oficijelne zastopnike je bil postavljen oder, ki so ga zasedli kmalu po petih zjutraj ministrski predsednik Monis s svojim sinom, vojni minister Berteaux, zastopniki višjega vojaštva in razni državni dostojanstveniki. Hud veter je nagajal aviatikom, zlasti v višini. Aviatik Nissot se je vzdignil z letalnim strojem, njegov stroj pa se je prekucnil in padel na tla. Nissot je ostal nepoškodovan. Posvetovali so se, če ne bi kazalo, poleta na poznejši čas preložiti. Izurjeni aviatik Train se je pa ponudil, da naredi poskušnjo, če je polet z ozirom na vetrovno vreme mogoč. Ob pol šestih se je Train s svojim letalnim strojem vzdignil s tal kakih 30 metrov visoko in je v tej višini preletel za letanje določeni prostor. Naenkrat je množica zapazila, da letalni stroj ni več deloval varno, sigurno, in zdelo se je, kakor da bi ga Train ne mogel več obvladati. Med množico je nastala zmeda. Naenkrat se je letalni stroj obrnil proti odru z bliskovo naglico.

Trainu se je posrečilo, obrniti letalni stroj v drugo smer, ves prestrašen pa je zapazil, da leti naravnost proti kirasirjem. Kljub temu je ostal hladnokrven in porabil vso silo, da je letalni stroj obrnil drugam, da ni zletel naravnost v vojaške vrste kirasirjev; pri tem pa je zašel v množico bežečih ljudi, ki jih ni mogel videti, ker so jih zakrivale peruti letalnega stroja. Train je nameraval se spustiti na tla v za letanje določenem prostoru in se je nahajal le še v višini kakih treh metrov od tal. Šele vpitje pod strojem ga je opozorilo, da je zadel na bežečo množico, toda nesreče ni mogel več odvrniti. En del letalnega stroja se je zapil v zemljo, ostali aparat pa se je razletel v kosce. Celo vrsto ljudi je ranil letalni stroj. Vojnemu ministru Berteauxu je odtrgal eno roko. Ko so prišli na pomoč zdravnik, je minister še živel, pa je kmalu nato umrl, ne da bi se bil zavedel. Mrliča so pokrili z rjuho in ga z avtomobilom prepeljali v vojni ministrstvo. Ministrski predsednik Monis, njegov sin in neki aviatik so hudo poškodovani. Ministrskemu predsedniku je bila dvakrat zlomljena noga, pa tudi notranje poškodbe je dobil. Ženi vojnega ministra niso marali takoj naznaniti, da je mož mrtev, in so ji sporočili, da je hudo ranjen; ker pa ga je hotela videti, so ji morali odkriti resnico. Peljali so jo k mrliču, kjer so se dogajali pretresljivi dogodki. Predsednik Fallières jo je tolažil in spremljal domov, kjer je morala takoj v postelj.

Aviatik Train je bil vsled te nezgode čisto prestrašen, da izprva niti besedice ni mogel izpregovoriti. Šele za nekaj časa je mogel toliko povedati, da na nesreči ni kriv on. Na lice mesta je prišla takoj sodna komisija. Pri zaslišanju je Train izpovedal, da je motorjem nagajal veter. Kljub temu je mogel letalni stroj še obvladati. Nesreče je krivo ljudstvo samo, ki je zapustilo svoje prostore in udrlo na letališče. Tožil je tudi, da varnostne odredbe niso bile zadostne, ker so stoterim ljudem pustili na letališče.

Povsod po Francoskem smatrajo nezgodo kot narodno nesrečo in žalujejo.

Train in še en mož, ki se je nahajal v letalnem stroju, sta ostala nepoškodovana. V ponedeljek so drugi aviatiki nadaljevali poizkuse. Število gledalcev pa se je — zelo zmanjšalo.

Samoumor študentovke. V Parizu se je ustrelila neka nemška študentovka.

S pisemsko znamko se je zadušila, kot poročajo iz Koblenca, 14 let stara hčerka Ana učitelja Kermesa. Pisala je svoji teti razglednico, ki jo je hotela frankovati. V tem trenutku pa se je je lotil hud kašelj in znamka ji je zdrknila v grlo, kjer je obtičala. Predno je došla pomoč, se je že zadušila. To spominja tudi na slučaje, ko so si nekateri, ki so močili znamke z jezikom, zastrupili kri.

Železniška nesreča na Francoskem. Iz Pariza poročajo: 18. t. m. popoldne je skočil v bližini Le Maus na progi v Orleans s tira osobni vlak. Tir je bil v dolžini 300 metrov popolnoma odtrgan. Več vagonov kakor tudi lokomotiva so skočili s tira ter podrli ograjo, ki je mejila progo. Nek železniški uslužbenec in trije potniki so bili težko ranjeni. Uvedena je sodna preiskava, če ni nastala nesreča vsled kakega hudobnega namena.

Samoumor zaradi mačke. V Samoroiskajki ulici v Peterburgu je stanovala učiteljica Elizabeta Bjelickaja. Imela je mačko, ki je bila njena ljubljanka. Sicer ji je ta mačka povzročila marsikatero nepriliko, a učiteljica je vse rada pretrpela. Pred dnevi je na okno stanovanja učiteljice priletel golob, ki ga je hotela mačka vjeti. Ko je skočila mačka za njim, je golob odletel in mačka je padla iz petega nadstropja na tlak, kjer je obležala z razbito glavo. To se je zgodilo pred očmi Bjelickaje, kar jo je tako razburilo, da je skočila skozi okno za mačko. Težko poškodovano so jo prepeljali v bolnišnico, kjer pa je čez nekoliko trenutkov umrla.

Tržne cene v Celovcu

dne 18. velikega travna 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr. (biren)			
	od	do	K	v		
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—		
Rž	20	—	20	5		
Ječmen	—	—	—	—		
Ajda	20	—	21	45		
Oves	20	54	22	50		
Proso	—	—	—	—		
Pšeno	—	—	28	57		
Turščica	—	—	—	—		
Leča	—	—	—	—		
Fizola rdeča	—	—	—	—		
Repica (krompir)	—	—	8	44		
Deteljno seme	—	—	—	—		
Seno, sladko	4	—	6	80		
„ kisló	3	—	5	—		
Slama	3	—	4	—		
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—		
Repa, ena vreča	—	—	—	—		
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Sur.maslo (putar), 1 „	2	80	3	60		
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	40		
„ sur. 1 „	2	—	2	10		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30		
Jajca, 1 par	—	12	—	14		
Piščeta, 1 „	2	80	3	40		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40		
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	80		
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
	od	do	od	do		
			Ziva		zaklana	
			od do		od do	
			v kronah			
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za voznjo	344	486	—	—	10	6
Junci	370	—	—	—	1	1
Krave	286	580	76	80	56	22
Telice	342	—	—	—	2	1
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	24	64	—	—	412	244
Ovce	—	—	—	—	—	—

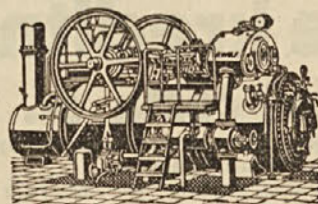
'MIR' je pravo glasilo koroških Slovencev!

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF

MAGDEBURG - BUCKAU

Podružnica Dunaj, III., Heumarkt 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem.

Izvirna sestava Wolf 10—800 HP

Najbolj dovršeni in gospodarski stroji za industrijo in poljedelstvo.

Vseh izdelkov nad 760.000 HP.

Vino!

100 hektolitrov naravnega belega in rdečega vina imam naprodaj. Cene od 25 do 60 vin. liter. IVAN OGRIN, št. 11j, pošta Velenje, štajersko.

Živinski redilni prašek za govejo živino, konje in svinje.

Kmetovalci! Pazite pri nakupu na ovoj, ki je postavno zajamčen, in na znamko pristnosti. Varujte se zlasti pred praškom za goved, ki ga po deželi prodajajo navadno zelo drago okoli hodeči krošnjariji in agenti. Navadno prodajajo ničvredno, pogostoma morda tudi ne neškodljivo rabo; že veliko kmetov je bilo na ta način opeharjenih.

Važni namigi za kmetovalce!

Če se prida Richterjevega redilnega praška h krmi, živina raje žre in je s tem priskrbljeno za pravilno prebavljanje. Richterjevi redilni praški so še tekem več let izkazali kot izborno sredstvo za pitanje in rejo, najbolj obvarujejo živino pred kostnimi boleznimi in služijo zlasti v močno rast in okrepitev okostja. Noben kmet naj ne opusti rabe Richterjevega živinskega redilnega praška! Praški niso nobena skrivnost, tudi ni zdravilo, ampak so na podlagi poizkusov od praktičnih kmetovalcev iz najučinkovitejših sestavin aromatičnih rastlin in iz soli prirejena dietetična domača sredstva, brez strupenih snovi. Kot taki so svobodno naprodaj in se dobivajo vsepovsod v večjih in boljših trgovinah. V slučajih obolenosti živine, naj kmetovalci ne zamudijo, poslužiti se živino-zdravniške pomoči.

C. Richterjeva Adler-Apotheke Wels, Zgornje Avstrijsko.

Ustanovljena pred letom 1760.

V nobenem poljedelstvu ne bi smel manjkati živinozdravilski porodni jermen

Olajša porod pri nenavadnih legah in težkih porodih. V rabi že dolgo let pri tisočih posestnikih. Mnogoštevilna pohvalna priznalna pisma. Cela garnitura 3 K. G. prof. dr. Karol Keller na porodniški kliniki c. kr. živinozdravniške visoke šole na Dunaju piše: „Živinozdravilski porodni jermen se je rabil na porodniški kliniki v največjo zadovoljnost in se more njega rabo najbolje priporočati.“

Zelo praktičen pripomoček za živali, ki so se preobjedle ali jih rado napenja, je

požiralnik.

Tudi pri kolikah pri konjih je dokazano velike koristi.

Velik požiralnik (za govedo) 6 K, mali požiralnik (za teleta, ovce) 5 K.

Welski živinski redilni praški se dobivajo: v Guštanju pri Rudolfu Brundula, v Prevaljah pri Rudolfu Čebulju, v Sinčivasi pri Albinu Novaku in v Dobrlivasi pri R. D. Taurerju in pri Škofu, v Litiji pri Lebingerju & Bergmannu.

Posestvo kupim ali vzamem v najem. Franc Ribnikar, Grabaljavas št. 4, p. Škocijan v Podjuni.

Zaradi bodočega novozidanja :: hiše je krojno blago po :: **znižanih cenah** naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec, vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta (slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vez. K 4.—, za družnike K 3.—, po pošti 40 vinarjev več. — Trdo vez. K 5.40, za družnike K 4.—, po pošti 40 vinarjev več.

Ohranitev zdravega želodca

obstoja posebno v podpiranju in uravnavi prebave in v odstranitvi zaprtja.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljanje pospešujoče, lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice neizmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je **dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.**

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno ponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja c. in kr. dvornega dobavitelja, „pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

— Po pošti se razpošilja vsak dan. —

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpošiljavti K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri velike steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Kupujte narodni kolek!

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. Ap. Veličanstva

28. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 21.135 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 620.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši javno dne 22. junija 1911.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Hranilnica in posojilnica v Pliberku ima svoj

redni občni zbor

v torek, dne 30. majnika 1911, ob 1. uri popoldne v svojih uradnih prostorih v „Narodnem domu“ v Pliberku.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo o delovanju posojilnice in potrjevanje računskega zaključka za leto 1910.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

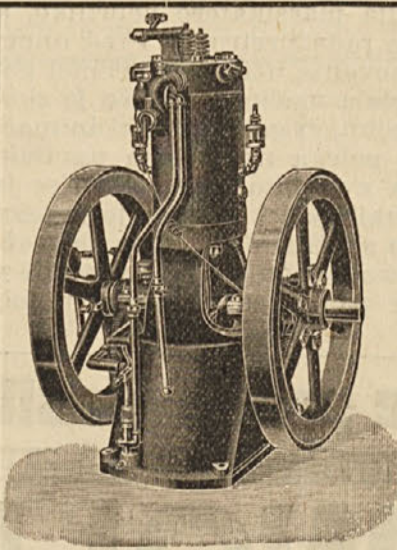
načelstvo.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba **Peter Wernig**, družba z omej. zavezo v Borovljah na Koroškem. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Fairbankovi bencin-motorji

v stoječi in ležeči sestavi od 1 1/2 do 33 HP.

Najenostavnejša sestava. Najboljši motor za kmetovalce in obrtnike.

Zahtevajte brezplačne cenike!

Poceni!

Brez konkurence!

Pisarna za Avstro-Ogrsko: inženir Bertold Popper, Dunaj, II./3., Unt. Augartenstraße 1.

Prekupci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond čez K 600.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavejce. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.